

ЗАКОН

О УПРАВНИМ СПОРОВИМА¹

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет и циљ закона

Члан 1.

Овим законом уређује се предмет управног спора, надлежност за решавање управних спорова, странке, правила поступка, правна средства и извршење донетих судских пресуда.

Овим законом обезбеђује се судска заштита појединачних права и правних интереса и законитост решавања у управним и другим Уставом и законом предвиђеним појединачним стварима.

Правичност суђења у управном спору

Члан 2.

У управном спору суд одлучује на основу закона и у разумном року, на подлози чињеница утврђених на усменој јавној расправи.

Предмет управног спора

Члан 3.

У управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита.

У управном спору суд одлучује и о законитости коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита.

Суд у управном спору одлучује и о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено.

Одредбе овог закона које се односе на управни акт, примењују се и на друге акте против којих се може водити управни спор.

Одређење управног акта

Члан 4.

Управни акт, у смислу овог закона, јесте појединачни правни акт којим надлежни орган, непосредном применом прописа, решава о одређеном праву или обавези физичког или правног лица, односно друге странке у управној ствари.

Одређење управне ствари

Члан 5.

Управна ствар, у смислу овог закона, јесте појединачна неспорна ситуација од јавног интереса у којој непосредно из правних прописа произилази потреба да се будуће понашање странке ауторитативно правно одреди.

¹ „Службени гласник РС“, број 111/09.

Одређење надлежног органа

Члан 6.

Надлежним органом, у смислу овог закона, сматрају се државни органи, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, привредна друштва, јавна и друга предузећа, установе, организације и појединци, као и посебни органи, када у вршењу јавних овлашћења решавају у управним стварима.

Обавезност правноснажних пресуда

Члан 7.

Пресуда донета у управном спору је обавезујућа.

Против пресуде донете у управном спору не може се изјавити жалба (правноснажна пресуда).

II. НАДЛЕЖНОСТ И САСТАВ СУДА

Управни суд

Члан 8.

Управни спор решава Управни суд.

Управни суд одлучује у већу од три судије, осим ако овим законом није другачије одређено.

Врховни касациони суд

Члан 9.

У поступку по захтеву за преиспитивање судске одлуке против одлуке Управног суда одлучује Врховни касациони суд.

Врховни касациони суд одлучује у већу од три судије.

III. СТРАНКЕ У УПРАВНОМ СПОРУ

Странке

Члан 10.

Странке у управном спору јесу тужилац, тужени и заинтересовано лице.

Тужилац

Члан 11.

Тужилац у управном спору може да буде физичко, правно или друго лице, ако сматра да му је управним актом повређено неко право или на закону засновани интерес.

Државни орган, орган аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, организација, део привредног друштва са овлашћењима у правном промету, насеље, група лица и други који немају својство правног лица, могу покренути управни спор ако могу да буду носиоци права и обавеза о којима се решавало у управном поступку.

Ако је управним актом повређен закон на штету јавног интереса, управни спор може да покрене надлежни јавни тужилац.

Ако су управним актом повређена имовинска права и интереси Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, управни спор може да покрене и надлежно јавно правобранилаштво.

Тужени

Члан 12.

Тужени у управном спору јесте орган чији се управни акт оспорава, односно орган који по захтеву, односно по жалби странке није донео управни акт.

Заинтересовано лице

Члан 13.

Заинтересовано лице јесте лице коме би поништај оспореног управног акта непосредно био на штету.

IV. ПРЕДМЕТ УПРАВНОГ СПОРА

Коначни управни акт

Члан 14.

Управни спор може се покренути против управног акта који је донет у другом степену.

Управни спор може се покренути и против првостепеног управног акта против кога није дозвољена жалба у управном поступку.

Ђутање управе

Члан 15.

Управни спор може се покренути и када надлежни орган о захтеву, односно жалби странке није донео управни акт, под условима предвиђеним овим законом.

Повраћај одузетих ствари и накнада штете

Члан 16.

У управном спору може се тражити и повраћај одузетих ствари и накнада штете која је тужиоцу нанета извршењем акта који се оспорава.

V. ПОКРЕТАЊЕ СПОРА

Тужба

Члан 17.

Управни спор покреће се тужбом.

Општи рок за подношење тужбе

Члан 18.

Тужба се подноси у року од 30 дана од дана достављања управног акта странци која је подноси или у законом прописаном краћем року.

Рок из става 1. овог члана важи и за орган овлашћен за подношење тужбе, ако му је управни акт достављен.

Ако органу овлашћеном за подношење тужбе, односно заинтересованом лицу није достављен управни акт, орган, односно заинтересовано лице може поднети тужбу, у року од 60 дана од дана достављања управног акта странци.

Рок за подношење тужбе због ћутања управе

Члан 19.

Ако другостепени орган, у року од 60 дана од дана пријема жалбе или у законом одређеном крајем року, није донео решење по жалби странке против првостепеног решења, а не донесе га ни у даљем року од седам дана по накнадном захтеву странке поднетом другостепеном органу, странка по истеку тога рока може поднети тужбу због недоношења захтеваног акта.

Ако првостепени орган по захтеву странке није у року предвиђеном законом којим се уређује општи управни поступак, донео решење против којег није дозвољена жалба, а не донесе га ни у даљем року од седам дана по накнадном захтеву странке, странка по истеку тога рока може поднети тужбу због недоношења захтеваног акта.

Предаја тужбе

Члан 20.

Тужба се предаје надлежном суду непосредно или преко поште.

Предаја тужбе у облику електронског документа сматра се непосредном предајом суду.

Тужба се може изјавити и на записник код суда.

Дан предаје тужбе пошти препоручено, односно дан изјављивања тужбе на записник сматра се као дан предаје суду.

Ако тужба није предата надлежном суду у законом прописаном року, него другом суду или другом органу, а стигне надлежном суду после истека рока за подношење тужбе, сматраће се као да је благовремено поднета, ако се њено подношење другом суду или другом органу може приписати незнању или очигледној омашци подносиоца.

За војна лица која се налазе у Војсци Србије, дан предаје тужбе војној јединици или војној установи сматра се као дан предаје суду.

Одредба става 6. овог члана односи се и на цивилна лица запослена у Војсци Србије која су на служби у војним јединицама, односно војним установама у местима у којима не постоји редовна пошта.

Поступање са електронским документима

Члан 21.

Странка суду може предати тужбу и други поднесак и у облику електронског документа, у складу са законом.

Суд може доставити акте странци у облику електронског документа, уз претходни изричит пристанак странке.

Поступање са електронским документима обавља се у складу са законом којим се уређује електронски документ.

Ако електронски документ који је предат суду не може бити прочитан или не испуњава техничке услове из става 5. овог члана, суд ће о томе без одлагања обавестити подносиоца, позвати га да поднесак уреди у остављеном року и указати му на последице таквог пропуштања.

Начин, техничке услове предаје и утврђивање времена предаје поднесака и доставе аката у облику електронског документа, као и друга питања везана за поступање са електронским документом, ближе се уређују Судским пословником.

Ако је законом прописано да акт треба да буде потписан од стране одређеног лица, сматра се да је тај услов испуњен за акт у облику електронског документа, када је на крају електронског документа наведено име и презиме одговарајућег лица и електронски документ је потписан квалификованим електронским потписом тог лица.

Садржина тужбе

Члан 22.

Тужба мора да садржи име и презиме, адресу и место становања, односно назив и седиште тужиоца, означање управног акта против кога је тужба поднета, разлоге због којих се тужба подноси, предлог у ком правцу и обиму се предлаже поништавање управног акта, као и потпис тужиоца.

Уз тужбу мора да се приложи оригинал или копија акта против кога се тужба подноси.

Уз тужбу поднету због ћутања управе прилаже се копија захтева, односно жалбе, копија захтева о накнадном тражењу из члана 19. овог закона и доказ о предаји ових поднесака надлежном органу.

Ако се тужба подноси преко пуномоћника, уз тужбу обавезно се прилаже и оригинал пуномоћја.

Ако се тужбом тражи повраћај ствари или накнада штете, у тужби се мора одредити одређен захтев у погледу ствари или висине претрпљене штете.

Уз тужбу се подноси и по један примерак тужбе и прилога уз тужбу, за тужени орган и за свако заинтересовано лице, ако таквих има.

Тужба може садржавати и позивање на чињенице на којима тужилац заснива свој захтев из тужбе.

Одложно дејство тужбе

Члан 23.

Тужба, по правилу, не одлаже извршење управног акта против кога је поднета.

По захтеву тужиоца, суд може одложити извршење коначног управног акта којим је мериторно одлучено у управној ствари, до доношења судске одлуке, ако би извршење нанело тужиоцу штету која би се тешко могла надокнадити, а одлагање није противно јавном интересу, нити би се одлагањем нанела већа или ненадокнадива штета противној странци, односно заинтересованом лицу.

Изузетно, странка из управног поступка може тражити од суда одлагање извршења управног акта и пре подношења тужбе:

- 1) у случају хитности;
- 2) када је изјављена жалба која по закону нема одложно дејство, а поступак по жалби није окончан.

По захтеву за одлагање извршења суд одлучује решењем, најкасније у року од пет дана од дана пријема захтева из ст. 2. и 3. овог члана.

Разлози за покретање управног спора

Члан 24.

Управни акт може се побијати тужбом у управном спору због незаконитости, и то ако:

- 1) у акту није уопште или није правилно примењен закон, други пропис или општи акт;
- 2) је акт донео ненадлежни орган;
- 3) у поступку доношења акта није поступљено по правилима поступка;
- 4) је чињенично стање непотпуно или нетачно утврђено или ако је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак у погледу чињеничног стања;
- 5) је у акту који је донет по слободној оцени, орган прекорачио границе законског овлашћења или ако такав акт није донет у складу са циљем у којем је овлашћење дато.

Тужба се може поднети и ради утврђења да је тужени поновио свој ранији акт који је већ поништен пресудом, као и ради утврђења незаконитости донетог акта који је без правног дејства.

VI. ПРЕТХОДНИ ПОСТУПАК

Одбацавање тужбе због њене неуредности

Члан 25.

Ако је тужба непотпуна или неразумљива, судија појединац позваће тужиоца да у остављеном року отклони недостатке тужбе и указаће му на последице ако не поступи по захтеву суда.

Ако тужилац у остављеном року не отклони недостатке у тужби који спречавају рад суда, судија појединац из става 1. овог члана решењем ће одбацити тужбу као неуредну, ако не нађе да је оспорени управни акт ништав.

Ако судија појединац пропусти да одбаца тужбу као неуредну, то ће учинити веће суда.

Одбацавање тужбе из других законских разлога

Члан 26.

Судија појединац решењем ће одбацити тужбу и ако утврди:

- 1) да је тужба поднета неблаговремено (члан 18) или пре времена (члан 19);
- 2) да акт који се тужбом оспорава не представља акт о чијој законитости се одлучује у управном спору (члан 3);
- 3) да уз тужбу поднету због ћутања управе нису приложени сви докази (члан 22. став 3);
- 4) да се управним актом који се тужбом оспорава не дира очигледно у право тужиоца или у његов на закону засновани интерес (члан 11. став 1);
- 5) да је после подношења тужбе оспорени акт поништен по тужби друге странке;
- 6) да се против управног акта који се тужбом оспорава могла изјавити жалба, а жалба није уопште или није благовремено изјављена, или је жалилац одустао од жалбе у току другостепеног поступка;

7) да већ постоји правноснажна судска одлука донета у управном спору о истој ствари.

Ако судија појединац пропусти да одбаци тужбу из разлога из става 1. овога члана, то ће учинити веће суда.

Право на приговор против одбацивања тужбе

Члан 27.

Против решења судије појединца којим се одбацује тужба по чл. 25. и 26. овог закона, подносилац тужбе има право на приговор у року од осам дана од достављања решења.

О приговору из става 1. овог члана одлучује посебно веће суда састављено од троје судија, после одржане усмене јавне расправе, ако је подносилац приговора захтевао одржавање расправе.

Посебно веће суда из става 2. овог члана о приговору одлучује решењем.

Решењем се приговор одбацује ако је изјављен неблаговремено или од неовлашћеног лица.

Ако веће из става 2. овог члана одбије приговор, решење о одбацивању тужбе постаје правноснажно.

Ако веће из става 2. овог члана уважи приговор, поништиће решење о одбацивању тужбе, а поступак пред судом ће се наставити.

Поништење управног акта у претходном поступку

Члан 28.

Ако суд не одбаци тужбу на основу члана 25. став 2. или члана 26. овог закона, а нађе да оспорени управни акт садржи такве недостатке у облику и саставним деловима који акт чине очигледно незаконитим, може пресудом поништити акт и без достављања тужбе на одговор, уз позивање туженог да се претходно изјасни.

Ако тужени у случају из става 1. овог члана сам поништи или измени оспорени акт, судија појединац ће по прибављеној изјави тужиоца да је задовољан накнадно донетим решењем, донети решење о обустављању поступка, сходном применом одредаба члана 29. овог закона.

У погледу правне заштите против решења судије појединца о обустављању поступка, сходно се примењују одредбе члана 27. овог закона.

Удовољавање тужбеном захтеву од стране туженог

Члан 29.

Ако тужени у току судског поступка донесе други акт којим се мења или поништава управни акт против којег је управни спор покренут, као и ако у случају из члана 19. овог закона накнадно донесе првостепени односно, другостепени управни акт, тај орган ће, поред тужиоца, истовремено известити и суд.

У случају из става 1. овог члана суд ће позвати тужиоца да у року од 15 дана од дана пријема позива достави суду писану изјаву о томе да ли је накнадно донетим актом задовољан или остаје при тужби и у ком обиму, односно да ли тужбу проширује и на нови акт.

Ако тужилац благовремено достави суду писану изјаву да је накнадно донетим актом задовољан или ако не да изјаву у року из става 2. овог члана, суд ће донети решење о обустављању поступка.

Ако тужилац изјави да новим актом није задовољан, суд ће наставити поступак.

Одговор на тужбу и решавање спора без списка

Члан 30.

Ако тужбу не одбаци на основу члана 25. став 2. или члана 26. овог закона, нити поништи акт по члану 28. став 1. овог закона односно не огласи ништавим по члану 42. став 3, суд ће по један примерак тужбе са прилозима доставити на одговор туженом и заинтересованим лицима, ако их има.

Одговор из става 1. овог члана даје се у року који суд одреди у сваком поједином случају, с тим што суд не може одредити рок дужи од 30 дана од дана достављања тужбе на одговор.

У остављеном року тужени је дужан да достави суду све списе који се односе на предмет управног спора и изјасни се о наводима тужбе. Ако тужени и после другог захтева не достави списе предмета у року од осам дана, или ако изјави да их не може доставити, суд може решити спор и без списка, при чему ће сам утврдити чињенично стање на расправи.

Обавеза достављања исправа

Члан 31.

На захтев суда, сви државни органи, органи аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, и други носиоци јавних овлашћења (у даљем тексту: „орган јавне власти”) дужни су да доставе исправе којима располажу у року који суд одреди.

Орган јавне власти из става 1. овог члана дужан је да означи које исправе, односно делови исправа представљају тајну у складу са посебним законом, тако да странке у њих не смеју имати увид.

Ако орган јавне власти по поновљеном захтеву суда у другом остављеном року, не достави тражене исправе, суд ће руководиоца тог органа позвати да пружи обавештење о разлозима пропуштања поступања по налогу суда.

Одустанак тужиоца од тужбе

Члан 32.

Тужилац може одустати од тужбе све до доношења одлуке.

У случају одустанка тужиоца од тужбе судија појединац или веће суда решењем обуставља поступак.

У погледу правне заштите против решења судије појединца о обустављању поступка, сходно се примењују одредбе члана 27. овог закона.

VII. УТВРЂИВАЊЕ ЧИЊЕНИЦА

Уопште о утврђивању чињеница на расправи

Члан 33.

У управном спору суд решава на основу утврђених чињеница на одржаној усменој јавној расправи (у даљем тексту: „расправа”).

Суд решава без одржавања усмене расправе, само ако је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, или ако странке на то изричито пристану.

Суд је обавезан да посебно наведе разлоге због којих није одржао усмену расправу.

Нарочити случајеви одржавања расправе

Члан 34.

Веће суда ће увек одржати расправу због сложености предмета спора, или ради бољег разјашњења стања ствари, као и у случају из члана 30. став 3. овог закона.

Расправа је обавезна и ако је у управном поступку учествовало две или више странака са супротним интересима као и када суд утврђује чињенично стање ради решавања у пуној јурисдикцији.

Јавност расправе

Члан 35.

Расправа је јавна.

Веће суда може искључити јавност за целу расправу или за одређени део расправе ако то захтевају разлози заштите интереса националне безбедности, јавног реда и морала као и ради заштите интереса малолетника или приватности учесника у поступку.

О искључењу јавности суд одлучује решењем које мора бити образложено и јавно објављено.

Заказивање расправе

Члан 36.

Председник већа одређује дан одржавања расправе и на расправу позива странке и заинтересована лица, ако их има.

Расправа се може одложити само из важних разлога, о чему решава веће.

Руковођење расправом и записник

Члан 37.

Расправом руководи председник већа.

О расправи се води записник у који се уносе само битне чињенице и околности.

Записник о одржаној усменој расправи потписују председник већа и записничар.

Изостанак странака са расправе

Члан 38.

Изостанак уредно позване странке са усмене расправе не одлаже њено одржавање.

Због изостанка странака са усмене расправе не може се узети да су оне одустале од својих захтева, већ ће се њихови поднесци прочитати.

Ако на усмену расправу не дођу ни тужилац ни тужени, а расправа се не одложи, суд ће расправити спор и без присуства странака.

Ток расправе

Члан 39.

На расправи реч прво добија члан већа који је известилац. Известилац излаже стање и суштину спора, не дајући своје мишљење. Председник већа даје реч тужиоцу, па заступнику туженог и заинтересованим лицима, водећи рачуна да се њихове изјаве односе само на спорна питања и околности од значаја за решење ствари.

Суд на расправи одлучује који ће се докази извести ради утврђивања чињеничног стања.

VIII. СУДСКЕ ОДЛУКЕ

1. Пресуда

Решавање спора

Члан 40.

Суд решава спор пресудом.

Пресудом се тужба уважава или одбија као неоснована.

Суд доноси пресуду већином гласова.

О већању и гласању води се посебан записник који потписују сви чланови већа и записничар.

Већање и гласање врши се без присуства странака.

Границе судског испитивања оспореног акта

Члан 41.

Законитост оспореног управног акта суд испитује у границама захтева из тужбе, али при том није везан разлозима тужбе.

На ништавост управног акта суд пази по службеној дужности.

Пресуде донете у спору ограничене јурисдикције

Члан 42.

Ако се тужба уважава, суд пресудом поништава оспорени управни акт у целини или делимично и враћа предмет надлежном органу на поновно одлучивање, осим ако у тој ствари нови акт није потребан.

Ако се тужба уважава а тужбени захтев је да се утврди незаконитост акта без правних дејстава, или се тужбени захтев састоји само у утврђењу да је тужени поновио свој ранији акт који је већ поништен пред судом – суд се у пресуди ограничава на тражено утврђење.

Ако суд нађе да је оспорени акт ништав, донеће пресуду којом тај акт оглашава ништавим.

Пресуде донете у спору пуне јурисдикције

Члан 43.

Када нађе да оспорени управни акт треба поништити, суд ће пресудом решити управну ствар, ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то. Таква пресуда у свему замењује поништени акт (спор пуне јурисдикције).

Спор пуне јурисдикције је искључен када је предмет управног спора управни акт донет по дискреционој оцени.

Изузетно, у појединим материјама спор пуне јурисдикције може да буде изричито искључен посебним законом.

Ако тужилац тражи да суд својом пресудом реши управну ствар, суд је обавезан да посебно наведе разлоге због којих тај захтев није прихватио.

У случајевима када би поништење оспореног акта и поновно вођење поступка пред надлежним органом изазвало за тужиоца штету која би се тешко могла надокнадити а суд је сам утврђивао чињенично стање, обавезан је да одлучи у спору пуне јурисдикције, осим ако је такав спор законом искључен.

Пресуде донете у спору због ћутања управе

Члан 44.

Када је тужба поднета на основу члана 19. овог закона, а суд нађе да је основана, пресудом ће уважити тужбу и наложити да надлежни орган донесе решење. Ако суд располаже потребним чињеницама, а природа ствари то дозвољава, он може својом пресудом непосредно решити управну ствар.

Одлучивање у парничним стварима у управном спору

Члан 45.

Пресудом којом се оспорени управни акт поништава, односно оглашава ништавим, суд може одлучити и о захтеву тужиоца за повраћај ствари, односно за накнаду штете, ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то. У противном ће упутити тужиоца да свој захтев остварује у парничном поступку пред надлежним судом.

Доношење и објављивање пресуде

Члан 46.

Суд ће, по завршеној расправи, одмах донети и објавити пресуду заједно са најважнијим разлозима.

У сложеним случајевима суд може најкасније у року од петнаест дана од дана закључења расправе да донесе пресуду.

Ако по завршеној усменој расправи не може да донесе пресуду, односно решење због тога што претходно треба да утврди неку чињеницу за чије расправљање није потребна нова усмена расправа, суд ће пресуду донети без расправе, најкасније у року од осам дана од дана када ту чињеницу утврди.

Садржина и саставни делови пресуде

Члан 47.

Пресуда садржи означање суда, име и презиме председника већа, чланова већа и записничара, означање странака и њихових заступника, предмет спора, дан кад је пресуда донета и објављена, диспозитив, образложење и поуку о правном средству.

Диспозитив пресуде мора бити одвојен од образложења.

Изворник пресуде потписују председник већа и записничар.

Пресуда се издаје странкама у овереном препису.

2. Решење

Сходна примена одредба које се односе на пресуде

Члан 48.

Одредбе чл. 46. и 47. овог закона сходно се примењују и на доношење судских решења.

IX. ВАНРЕДНА ПРАВНА СРЕДСТВА

1. Захтев за преиспитивање судске одлуке

Услови и разлози за подношење

Члан 49.

Против правноснажне одлуке Управног суда странка и надлежни јавни тужилац могу да поднесу Врховном касационом суду захтев за преиспитивање судске одлуке (у даљем тексту: „захтев”).

Захтев може да се поднесе:

- 1) када је то законом предвиђено;
- 2) у случајевима када је суд одлучивао у пуној јурисдикцији;
- 3) у стварима у којима је у управном поступку била искључена жалба.

Захтев може да се поднесе због повреде закона, другог прописа или општег акта или повреде правила поступка која је могла бити од утицаја на решење ствари.

Начин предаје

Члан 50.

Захтев се предаје Врховном касационом суду, на начин одређен у члану 20. ст. 1, 2. и 4. овог закона.

Када је странка физичко лице, захтев предаје преко пуномоћника из реда адвоката.

Рок за подношење

Члан 51.

Захтев се подноси Врховном касационом суду у року од 30 дана од дана достављања странци, односно надлежном јавном тужиоцу одлуке суда против које се захтев подноси.

Ако надлежном јавном тужиоцу није достављена одлука суда, он може поднети захтев у року од 60 дана од дана достављања одлуке суда странци којој је последњој достављена.

Садржина захтева и одбацивање неуредног захтева

Члан 52.

Захтев садржи означавање судске одлуке чије се преиспитивање предлаже, означавање подносиоца захтева, као и разлоге и обим у коме се предлаже преиспитивање.

Ако је захтев непотпун или неразумљив, Врховни касациони суд ће га одбацивати решењем против кога није дозвољена жалба.

Поступање са захтевом

Члан 53.

Недозвољен или неблаговремен захтев или захтев који је поднело неовлашћено лице Врховни касациони суд ће одбацити решењем.

Ако Врховни касациони суд не одбаци захтев, доставиће га противној странци из управног спора, која може, у року који суд одреди, поднети одговор на захтев.

Суд против чије је одлуке поднет захтев и тужени дужни су да без одлагања а најкасније у року од 30 дана, доставе Врховном касационом суду, на његов захтев, све списе.

Начин и границе одлучивања о захтеву

Члан 54.

Врховни касациони суд решава о захтеву за преиспитивање судске одлуке, односно без одржавања усмене расправе, а побијану одлуку испитује само у границама захтева.

Садржина одлуке о захтеву

Члан 55.

Врховни касациони суд пресудом одбија или уважава захтев као основан.

Пресудом којом захтев уважава, Врховни касациони суд може укинути или преиначити судску одлуку против које је поднет захтев.

Ако Врховни касациони суд укине судску одлуку, предмет враћа суду чија је одлука укинута, а тај суд је дужан да изведе све процесне радње и да расправи питања на која му је указао надлежни суд.

2. Понављање поступка

Разлози понављања

Члан 56.

Поступак завршен правноснажном пресудом или решењем суда поновиће се по тужби странке:

1) ако странка сазна за нове чињенице, или нађе или стекне могућност да употреби нове доказе на основу којих би спор био повољније решен за њу да су те чињенице, односно докази били изнети или употребљени у ранијем судском поступку;

2) ако је до судске одлуке дошло услед кривичног дела судије или запосленог у суду, или је одлука издејствована преварном радњом заступника или пуномоћника странке, његовог противника или противниковог заступника или пуномоћника, а таква радња представља кривично дело;

3) ако је судска одлука заснована на пресуди донетој у казненој или грађанској ствари, а та пресуда је касније укинута другом правноснажном судском одлуком;

4) ако је исправа на којој се заснива судска одлука лажна или лажно преиначена, или ако је сведок, вештак или странка, приликом саслушања пред судом, дала лажан исказ, а одлука суда се заснива, на том исказу;

5) ако странка нађе или стекне могућност да употреби ранију судску одлуку донету у истом управном спору;

6) ако заинтересованом лицу није омогућено да учествује у управном спору;

7) ако став из накнадно донете одлуке Европског суда за људска права у истој ствари може да буде од утицаја на законитост правноснажно окончаног судског поступка.

Због околности из тач. 1. и 5. става 1. овог члана понављање ће се дозволити само ако странка без своје кривице није била у стању да те околности изнесе у ранијем поступку.

Рокови за тражење понављања поступка

Члан 57.

Понављање поступка може се тражити најкасније у року од 30 дана од дана кад је странка сазнала за разлог понављања, осим у случају из члана 56. став 1. тачка 7. када се може тражити у року од 6 месеци од дана објављивања одлуке Европског суда за људска права у "Службеном гласнику Републике Србије".

Ако је странка сазнала за разлог понављања поступка пре него што је поступак пред судом завршен, а тај разлог није могла употребити у току поступка, понављање се може тражити у року од 30 дана од дана достављања одлуке суда.

По протеку пет година од правноснажности судске одлуке понављање поступка се не може тражити.

Надлежност за одлучивање по тужби за понављање поступка

Члан 58.

О тужби за понављање поступка решава суд који је донео одлуку на коју се односи разлог за понављање поступка.

Садржина тужбе за понављање поступка

Члан 59.

У тужби за понављање поступка мора се нарочито навести:

- 1) судска одлука донета у поступку чије се понављање тражи;
- 2) законски разлог понављања (члан 56) и докази, односно околности које чине вероватним постојање тог основа;
- 3) околности из којих произлази да је тужба поднета у законском року и чиме се то доказује;
- 4) у ком правцу и у ком обиму се предлаже измена судске одлуке донете у поступку чије се понављање тражи.

Одбацивање тужбе за понављање поступка

Члан 60.

Суд ће решењем одбацити тужбу за понављање поступка, ако утврди да је тужбу поднело неовлашћено лице, или да тужба није благовремена, или да странка није учинила бар вероватним постојање законског основа за понављање поступка.

Достављање тужбе на одговор

Члан 61.

Ако суд не одбаци тужбу по члану 60. овог закона, доставиће је противној странци из управног спора и заинтересованим лицима, и позваће их да у року од 15 дана одговоре на тужбу.

Одлучивање о дозволи понављања поступка

Члан 62.

По истеку рока за одговор на тужбу, суд решењем одлучује да ли ће дозволити понављање поступка.

Ако суд нађе да има законског основа за понављање поступка, поновиће се оне процесне радње на које утичу разлози понављања.

Одлучивање о тужби за понављање поступка

Члан 63.

После поновљеног поступка суд доноси пресуду.

Пресудом из става 1. овог члана ранија пресуда се може оставити на снази, укинути или преиначити.

Правна заштита против одлука суда у вези са понављањем поступка

Члан 64.

Против решења суда о одбацивању тужбе за понављање поступка, против решења којим се не дозвољава понављање поступка и против пресуде суда донете по тужби за понављање поступка може се поднети захтев за преиспитивање из члана 49. овог закона.

Сходна примена других процесних одредаба у поновљеном поступку

Члан 65.

У поновљеном поступку сходно се примењују одредбе овог закона о поступку по тужби и захтеву за преиспитивање судске одлуке, ако одредбама чл. од 56. до 64. овог закона није другачије одређено.

X. ТРОШКОВИ УПРАВНОГ СПОРА

Трошкови спора

Члан 66.

Трошкове управног спора чине издаци настали у току или поводом спора.

Одлучивање о трошковима

Члан 67.

У управном спору о трошковима поступка одлучује суд.

XI. ИЗВРШЕЊЕ ПРЕСУДЕ

Извршност пресуде

Члан 68.

Пресуда се може извршити када постане правноснажна.

Правне последице поништења акта у управном спору

Члан 69.

Када суд поништи акт против кога је био покренут управни спор, предмет се враћа у стање поновног решавања по жалби, односно стање поновног решавања по захтеву странке у првостепеном поступку, ако је жалба била законом искључена (стање пре него што је поништени акт донет).

Ако према природи ствари у којој је настао управни спор треба уместо поништеног управног акта донети други, надлежни орган је дужан да тај акт донесе без одлагања, а најкасније у року од 30 дана од дана достављања пресуде, при чему је надлежни орган везан правним схватањем суда, као и примедбама суда у погледу поступка.

Правне последице активног непоступања по пресуди

Члан 70.

Ако надлежни орган после поништења управног акта донесе управни акт противно правном схватању суда или противно примедбама суда у погледу поступка, па тужилац поднесе нову тужбу, суд ће поништити оспорени акт и сам решити управну ствар пресудом, осим ако то није могуће због природе те ствари или је иначе пуна јурисдикција законом искључена .

Пресуда донета у случају из става 1. овог члана у свему замењује акт надлежног органа.

Ако суд сматра да због природе ствари не може да сам реши управну ствар, дужан је да то посебно образложи.

О случају из става 1. овог члана суд извештава орган који врши надзор над радом органа.

Правне последице пасивног непоступања по пресуди

Члан 71.

Ако надлежни орган после поништења управног акта не донесе одмах, а најкасније у року од 30 дана, нови управни акт или акт о извршењу пресуде донете на основу члана 43. овог закона, странка може посебним поднеском да тражи доношење таквог акта.

Ако надлежни орган не донесе акт из става 1. овог члана ни у року од седам дана од тражења странке, странка може посебним поднеском да захтева од суда који је донео пресуду доношење таквог акта.

По захтеву странке из става 2. овог члана, суд ће затражити од надлежног органа обавештење о разлозима због којих управни акт није донео. Надлежни орган је дужан да ово обавештење да одмах, а најкасније у року од седам дана. Ако он то не учини, или ако дато обавештење, по нахођењу суда, не оправдава неизвршење судске пресуде, суд ће донети решење које у свему замењује акт надлежног органа, уколико природа ствари то дозвољава.

Суд ће решење из става 3. овог члана доставити органу надлежном за извршење, и о томе истовремено обавестити орган који врши надзор. Орган надлежан за извршење дужан је без одлагања да изврши овакво решење.

Право на накнаду штете због неизвршења пресуде

Члан 72.

Због штете настале неизвршењем, односно неблаговременим извршењем пресуде донете у управном спору тужилац има право на накнаду која се остварује у спору пред надлежним судом, у складу са законом.

Понављање поступка окончаног актом донетим у извршењу пресуде

Члан 73.

Када је надлежни орган донео управни акт у извршењу пресуде, па се код тог органа тражи понављање управног поступка окончаног управним актом донетим у извршењу судске пресуде, понављање се може дозволити само ако је разлог за понављање настао код органа који је тај управни акт донео.

XII. СХОДНА ПРИМЕНА ОДРЕДАБА ПАРНИЧНОГ ПОСТУПКА

Члан 74.

На питања поступка решавања управних спорова која нису уређена овим законом сходно ће се примењивати одредбе закона којим се уређује парнични поступак.

XIII. НОВЧАНО КАЖЊАВАЊЕ

Новчано кажњавање руководиоца органа

Члан 75.

Ако се руководиоца органа из члана 31. став 1. не одазове позиву суда или не наведе по оцени суда оправдане разлоге за недостављање тражених исправа, суд ће му решењем изрећи новчану казну у износу од 10.000 до 50.000 динара.

Суд ће руководиоцу органа који није поступио по пресуди, у смислу члана 70. став 1. и члана 71. овог закона, решењем изрећи новчану казну у износу од 30.000 до 100.000 динара.

У случају да лице из ст. 1. и 2. овог члана и поред изречене новчане казне, не изврши обавезу због које му је казна изречена, суд може поново изрећи новчану казну у износу прописаном у ст. 1. и 2. овог члана.

Извршавање новчаних казни

Члан 76.

Новчана казна изречена по овом закону извршава се по службеној дужности.

XIV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Спровођење неокончаних поступака

Члан 77.

Поступци по тужбама, захтевима за ванредно преиспитивање судске одлуке и тужбама за понављање поступка поднетим до дана ступања на снагу овог закона, окончаће се пред Управним судом, по правилима поступка која су важила до дана ступања на снагу овог закона.

Поступци по жалбама изјављеним против пресуда донетих у управном спору и захтевима за заштиту законитости поднетим до дана ступања на снагу

овог закона, окончаће се пред Врховним касационим судом по правилима поступка која су важила до дана ступања на снагу овог закона.

Престанак важења ранијих прописа

Члан 78.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о управним споровима („Службени лист СРЈ”, број 46/96).

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе члана 94. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца („Службени лист СРЈ”, број 24/98).

Ступање на снагу овог закона

Члан 79.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.